

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ในโรงพยาบาลอุดรดิตถ์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้มี 2 กลุ่ม คือ

1. ประชากรที่เป็นผู้ประเมินได้แก่

1.1 หัวหน้างาน จำนวน 1 คน

1.2 พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประเมินตนเอง จำนวน 20 คน

1.3 พยาบาลผู้ร่วมงาน ประกอบด้วย พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 19 คน

2. ประชากรที่เป็นหน่วยวิเคราะห์ ประกอบด้วย พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ระยะเวลาการเข้ารับการอบรมทางการพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ตำแหน่งในงานปัจจุบัน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ผู้ศึกษาสร้างจากตัวประกอบของสมรรถนะพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลของรัฐของอรัญชัย บึงวงศานุรักษ์ (2540) ซึ่งประกอบด้วย 7 สมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะการประเมิน จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 1 - 6

2. สมรรถนะการวางแผนการพยาบาล จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 7 - 14

3. สมรรถนะการปฏิบัติกิจกรรมพยาบาลฉุกเฉินในภาวะวิกฤติ จำนวน 13 ข้อ ประกอบด้วย ข้อที่ 15 - 27
4. สมรรถนะด้านวิชาการ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 28 - 32
5. สมรรถนะด้านกฎหมายและจริยธรรม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 33 - 37
6. สมรรถนะการบริหารจัดการ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 38 - 42
7. สมรรถนะด้านความเป็นผู้นำ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อที่ 43 - 47

ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 4	หมายถึง พยาบาลแสดงพฤติกรรมในข้อนั้นๆ ทุกครั้ง (100%)
ระดับ 3	หมายถึง พยาบาลแสดงพฤติกรรมในข้อนั้นๆ บ่อยครั้ง (75%)
ระดับ 2	หมายถึง พยาบาลแสดงพฤติกรรมในข้อนั้นๆ บางครั้ง (50%)
ระดับ 1	หมายถึง พยาบาลแสดงพฤติกรรมในข้อนั้นๆ นานๆ ครั้ง (25%)
ระดับ 0	หมายถึง พยาบาลแสดงพฤติกรรมในข้อนั้นๆ น้อยมากหรือไม่ได้แสดงพฤติกรรมนั้น

การแปลผลคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ผู้ศึกษาแบ่งช่วงคะแนนของแบบประเมินเป็น 4 ระดับโดยการคำนวณ หาคความกว้างของชั้น เท่ากับพิสัยหารด้วยจำนวนชั้น (กัลยา วาณิชบัญชา, 2540) ดังนี้

- ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.01 - 4.00 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.01 - 3.00 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.01 - 2.00 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- ค่าคะแนนเฉลี่ย 0 - 1.00 หมายความว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity)

ผู้ศึกษานำแบบประเมินสมรรถนะพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลสาขาวิชาการพยาบาล 1 ท่าน หัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน 2 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข แล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .95 จากนั้นนำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดสอบความเชื่อมั่น

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability)

ผู้ศึกษานำแบบประเมินสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินไปตรวจสอบหาความเชื่อมั่นกับพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษาจำนวน 10 คน โดยการทดสอบซ้ำ (test-retest) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ที่ประเมินโดยหัวหน้างาน ตนเอง และผู้ร่วมงาน เท่ากับ .99, .80 และ .90 ตามลำดับ

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารั้งนี้ผ่านการอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุตรดิตถ์ที่ศึกษา ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำการศึกษาก่อนให้ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน และชี้แจงรายละเอียดให้กับผู้ตอบแบบประเมินอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรว่าผู้ตอบแบบประเมิน สามารถถอนตัวเมื่อใดก็ได้ โดยไม่เสียสิทธิใดๆ และผู้ศึกษาขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับ ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตอบแบบประเมินแต่ประการใด และการตอบแบบประเมินของการศึกษา ผู้ตอบแบบประเมินไม่ต้องระบุชื่อและนามสกุลโดยข้อมูลทุกอย่างจะนำมาใช้เฉพาะการศึกษาเท่านั้น การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้ศึกษานำหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผน ข บัณฑิตวิทยาลัย (โครงการพิเศษ) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล และหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. เมื่อได้รับการอนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเข้าพบรองผู้อำนวยการกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ เพื่อชี้แจงรายละเอียดและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เมื่อได้รับการอนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้างานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เพื่อชี้แจงวิธีการ วัตถุประสงค์ ขอความร่วมมือประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพภายใน

หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน และขอความร่วมมือในการแจกแบบประเมินแก่พยาบาลที่เป็นผู้ประเมิน จำนวน 19 คน ซึ่งแจกรายละเอียดในการตอบแบบประเมิน ดังนี้

3.1 หัวหน้างานประเมินพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน จำนวน 20 คน ในแบบประเมิน 1 ฉบับ ซึ่งมีรายชื่อพยาบาลจำนวน 20 คน

3.2 พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินประเมินตนเอง จำนวน 20 คน

3.3 พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน 20 คน ประเมินเพื่อนร่วมงาน จำนวน 19 คน

และขอความร่วมมือให้ผู้ประเมินส่งแบบประเมินกลับคืนผู้ศึกษาภายใน 2 สัปดาห์ โดยผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบประเมินที่ตอบแล้วด้วยตนเอง ได้รับแบบประเมินคืนจากหัวหน้างาน 1 ฉบับ พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินจำนวน 20 ฉบับ รวมเป็น 21 ฉบับ มีแบบประเมินที่ตอบสมบูรณ์ จำนวน 20 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.23

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ที่พยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินประเมินตนเอง ผู้ศึกษานำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัย

2. แบบประเมินระดับสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

2.1 นำข้อมูลแบบประเมินระดับสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่ประเมินโดยหัวหน้างาน และพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินประเมินตนเอง มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 นำข้อมูลแบบประเมินระดับสมรรถนะของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินที่ประเมินตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน มาหาค่าเฉลี่ยของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินแต่ละคนและนำคะแนนเฉลี่ยของพยาบาลอุบัติเหตุและฉุกเฉินแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอีกครั้ง